

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Per e-mail:

Bestuurskern

Directoraat-Generaal Milieu
en Internationaal

Rijnstraat 8
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

Wob-loket@minienw.nl

Ons kenmerk

IENW/BSK-2021/134891

Datum 10 juni 2021
Betreft Besluit op uw Wob-verzoek inzake anti-fouling

Geachte ,

In uw e-mail van 30 maart 2020 met bijbehorend schrijven, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) alle informatie verzocht inzake de praktijktest van milieuvriendelijke alternatieven voor de huidige hoog toxische anti-fouling producten voor de pleziervaart in Nederland. Het gaat dan om alle voor handen zijnde informatie in welke vorm dan ook (memo's, adviezen, rapporten, brieven, e-mails, verslagen, presentaties, opdrachten etc.).

Procedure

Op 30 maart 2020 heb ik uw verzoek ter verdere behandeling doorgezonden aan Rijkswaterstaat (hierna: RWS). Op 22 juni 2020 heeft u RWS in gebreke gesteld wegens niet tijdig beslissen, waarna RWS uw verzoek op 25 juni 2020 heeft teruggezonden naar mijn ministerie, omdat bij nader inzien de door u gevraagde informatie toch niet bij RWS berustte.

Met deze brief informeer ik u over mijn besluit op uw Wob-verzoek. Ik bied u mijn verontschuldiging aan voor de tijd dat u daarop moest wachten.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor zover er documenten onder de reikwijdte van de Wob vallen, zijn deze op grond daarvan beoordeeld. Voor de relevante wetsartikelen van de Wob verwijs ik u naar bijlage 1 van dit besluit.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn in totaal 62 documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage 2 bij dit besluit is gevoegd.

Zienswijzen

Op 24 december 2020 en 22 januari 2021 zijn derde-belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om zienswijzen naar voren te brengen. Belanghebbenden hebben geen bedenkingen geuit tegen openbaarmaking van de documenten.

Besluit

Ik heb besloten uw verzoek gedeeltelijk te honoreren en daarbij de documenten grotendeels openbaar te maken. Voor de motivering verwijs ik naar het onderdeel 'Overwegingen' van dit besluit. De inventarislijst maakt integraal onderdeel uit van dit besluit. Voor de toegepaste weigeringsgrond per document wil ik u verwijzen naar de inventarislijst.

Overwegingen

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11 van de Wob.

Het recht op openbaarmaking van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vindt de onderstaande belangenafweging dan ook plaats.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (artikel 10, tweede lid onder e)

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In de documenten staan persoonsgegevens die de persoonlijke levenssfeer raken. Het gaat daarbij om namen en andere naar een natuurlijke persoon herleidbare gegevens van ambtenaren en derden. Hoewel ambtenaren en derden in hun beroepshalve functioneren als zodanig niet ten volle een beroep kunnen doen op bescherming van hun persoonlijke levenssfeer, geldt dit in beginsel wel voor gegevens als namen, telefoonnummers (werk en privé), e-mailadressen en handtekeningen en parafen van bestuurders, ambtenaren en personen van andere organisaties. Namen en andere naar een persoon herleidbare gegevens zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken van dergelijke informatie verzetten. Dit vraagt om een belangenafweging. Daarbij spelen volgens de rechtspraak verschillende aspecten een rol, zoals de functie van de ambtenaar en de mate waarin sprake is van een publieke functie, waardoor de betrokkene in de openbaarheid treedt of de namen in de openbare bronnen traceerbaar zijn. Dit geldt in ieder geval voor personen vanaf een bepaald functieniveau die zich in de openbaarheid presenteren vanuit hun functie. Tevens is van belang de positie en verantwoordelijkheid van de betrokkene bij de taakuitoefening.

Daarnaast is de controleerbaarheid van de taakuitoefening van belang. Zo worden namen van ambtenaren die krachtens mandaat stukken hebben ondertekend, openbaar gemaakt, omdat volgens de jurisprudentie deze ambtenaren in beginsel hebben te aanvaarden dat met deze bevoegdheid hun namen naar buiten komen. In de gevraagde documenten betreft het deels namen van personen die in de openbaarheid treden. Deze namen worden openbaar gemaakt. De namen en

contactgegevens van beleidsambtenaren en personen werkzaam bij andere organisaties die geen publieke functie hebben of mandaat hebben om stukken te ondertekenen worden niet openbaar gemaakt. Er is geen publiek belang bij openbaarmaking van de betreffende persoonsgegevens. Ik ben van oordeel dat het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in die gevallen zwaarder weegt dan het algemene, publieke belang van openbaarheid. Deze namen zijn daarom onleesbaar gemaakt.

Financiële belangen van de Staat (artikel 10, tweede lid, aanhef en onder b)

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de economische of financiële belangen van de Staat en van andere publiekrechtelijke lichamen.

De financiële belangen van de Staat worden geschaad als bekend wordt welke prijs de Staat bereid is te betalen voor diensten. De op deze weigeringsgrond gelakte passages geven bijvoorbeeld gedetailleerd inzicht in bijvoorbeeld de raming van het budget dat beschikbaar is gesteld voor het uitvoeren van de praktijkproef. Het belang van openbaarmaking van dergelijke informatie weegt niet op tegen deze belangen.

Bedrijfs- en fabricagegegevens (artikel 10, eerste lid, onder c)

Artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob bepaalt dat het verstrekken van informatie achterwege blijft voor zover dit bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld. Onder bedrijfs- en fabricagegegevens wordt op grond van bestendige jurisprudentie verstaan: al die gegevens waaruit wetenswaardigheden kunnen worden afgelezen of afgeleid met betrekking tot de technische bedrijfsvoering of het productieproces dan wel met betrekking tot de afzet van producten of de kring van afnemers of leveranciers. Cijfers of gegevens die de financiële bedrijfsvoering en andere financiële stromen betreffen, worden eveneens als bedrijfs- en fabricagegegevens aangemerkt.

Een tweetal documenten op de inventarislijst bevat bedrijfsgegevens welke gerelateerd moeten worden aan de financiële bedrijfsvoering van een betrokken derde. Deze gegevens zijn vertrouwelijk medegedeeld in het kader van een offerte en de facturering. Uit deze gegevens kunnen wetenswaardigheden worden afgeleid met betrekking tot de financiële bedrijfsvoering van deze betrokken derde. Ik kan deze informatie dan ook niet openbaar maken.

Persoonlijke beleidsopvattingen uit intern beraad (artikel 11, eerste lid, Wob)

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Op grond van artikel 1, onder c, van de Wob wordt onder intern beraad verstaan het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid. Een persoonlijke beleidsopvatting is "een opvatting, aanbeveling of conclusie van één of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten" (artikel 1, onder f, van de Wob).

Als documenten van intern beraad worden blijktens de toelichting op de Wob en bestendige jurisprudentie o.a. aangemerkt: nota's van ambtenaren aan hun

politieke en ambtelijke leidinggevend, correspondentie tussen ministeries of andere bestuursorganen onderling en concepten van stukken. Ook documenten afkomstig van externe personen of organisaties die bij de beleidsvorming en besluitvorming worden betrokken, kunnen als documenten bestemd voor intern beraad worden aangemerkt. Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en -voorbereiding gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling kunnen communiceren. In dit geval betreft het overleg tussen de opdrachtgever en de opdrachtnemer in het kader van de uitgevoerde praktijkproef antifouling, alsmede een aantal concept-documenten waarvan de definitieve versie wel openbaar is.

Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering indien de standpunten van ambtenaren zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie, zodat deze meningen en concepten van documenten niet openbaar worden gemaakt.

Persoonlijke beleidsopvattingen uit intern beraad ten aanzien van milieu-informatie (artikel 11, vierde lid, Wob)

In het onderhavige geval acht ik het in het belang van openbaarheid van milieu-informatie groter dan het belang van de vertrouwelijkheid van persoonlijke beleidsopvattingen. Ik besluit de persoonlijke beleidsopvattingen ten aanzien van milieu-informatie in geanonimiseerde vorm wel openbaar te maken.

Het belang van openbaarmaking weegt in dit geval zwaarder omdat daarmee inzicht kan worden gegeven in de randvoorwaarden en de wijze waarop de praktijkproef is uitgevoerd, alsmede wat de impact is van de verschillende geteste producten op het milieu. Deze informatie is daarmee ook beschikbaar voor booteigenaren en andere partijen die gebruik maken van anti-fouling.

Wijze van openbaarmaking

Dit besluit en de bijbehorende documenten zoals vermeld op inventarislijst worden u per e-mail toegezonden.

Afschrift aan belanghebbenden

Een afschrift van dit besluit zend ik geanonimiseerd aan de belanghebbende.

Plaatsing op internet

Dit besluit wordt geanonimiseerd op www.rijksoverheid.nl geplaatst.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,
De DIRECTEUR-GENERAAL MILIEU EN INTERNATIONAAL
b/a

Bezwaarclausule

Voor nadere informatie over dit besluit kunt u terecht bij de hierboven genoemde contactpersoon. Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kunnen belanghebbenden een bezwaarschrift indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit is bekendgemaakt. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, ter attentie van Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken, afdeling Algemeen Bestuurlijk-Juridische Zaken, postbus 20901, 2500 EX Den Haag.

Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en ten minste te bevatten:

- a. naam en adres van de indiener;
  - b. de dagtekening;
  - c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaarschrift zich richt (datum en nummer of kenmerk);
  - d. een opgave van de redenen waarom men zich met het besluit niet kan verenigen;
  - e. zo mogelijk een afschrift van het besluit waartegen het bezwaarschrift zich richt.
- Het niet voldoen aan deze eisen kan leiden tot niet-ontvankelijkheid van het bezwaarschrift.

Een bezwaarschrift kan uitsluitend per gewone post en niet per e-mail worden ingediend. Machtigt u iemand om namens u bezwaar te maken? Stuur dan ook een kopie van de machtiging mee. Bij indiening van een bezwaarschrift namens een rechtspersoon, dient u documenten mee te sturen (origineel uittreksel uit het handelsregister en/of een kopie van de statuten van de rechtspersoon) waaruit blijkt dat u bevoegd bent namens de rechtspersoon op te treden.

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Wob

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- b. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;
- c. intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid;
- d. niet-ambtelijke adviescommissie: een van overheidswege ingestelde instantie, met als taak het adviseren van een of meer bestuursorganen en waarvan geen ambtenaren lid zijn, die het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren adviseren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd. Ambtenaren, die secretaris of adviserend lid zijn van een adviesinstantie, worden voor de toepassing van deze bepaling niet als leden daarvan beschouwd;
- e. ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie: een instantie, met als taak het adviseren van één of meer bestuursorganen, die geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit ambtenaren, tot wier functie behoort het adviseren van het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd;
- f. persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten;
- g. milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer.

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:

- a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
- b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
- c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
- d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.

2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
- b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
- c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
- d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
- e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
- f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
- g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voor zover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voor zover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voor zover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.
5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.
6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.
7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
  - a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
  - b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.
8. Voor zover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.